

Naturskyddsföreningen

Naturnära skogsbruk

Varför? Och vad händer?

Brita Asplund
Sakkunnig skog,
Naturskyddsföreningens rikskansli

Skogsarbetet på rikskansliet

Sakkunniga

Skog och jordbruks-
avdelningen

Enheten för skog och
artbevarande

+ jurister,
EU-strateger,
kommunikatörer mfl

100% skog

Delvis skog

Vad jobbar vi med?

- Representerar föreningen i t ex nationella sektorsrådet, målbilder för god miljöhänsyn, användarråd för skoglig statistik, regeringsuppdrag om skog
- EU-processer (t ex restaureringsförordningen)
- Sakgranskar/tar fram texter/kommunikationsmaterial. Allt från twitterinlägg till rapporter.
- Skriver yttranden
- Annat administrativt, t ex ansökningar, motioner
- Samverkar med andra miljöorganisationer
- Mediakontakter (intervjuer, bakgrundsinfo, tips)
- Möten med politiker, företag...
- Pratar/föreläser om skog
- Svarar på frågor om skog (ofta från medlemmar)
- Hjälper våra jurister driva rättsfall
- Bevakar olika skogsfrågor

Vad jobbar vi för?

Några ståndpunkter om skog:

- Alla skogar med höga naturvärden ska enligt lag vara undantagna skogsbruk
- Minst 30 % av produktiv skogsmark ska skyddas. Representativt, funktionellt och transparent.
- Skärpt och tydligare skogslagstiftning - integrerad i miljöbalken
- Skogsbruket behöver ställa om till ett naturnära skogsbruk

Naturskyddsföreningens framtidsstrategi 2024-2027

Inriktningsmål

2.1 Ett hållbart nyttjande och ett funktionellt skydd av skogen

Skogsbruket ska ställa om till ett naturnära skogsbruk, avskogningen stoppas och skyddsvärda skogar skyddas. Naturskyddsföreningen ska arbeta för en omställning av skogsbruket att skogsberoende urfolks rättigheter respekteras, en ökad skydds- och restaureringstakt, klimatanpassning, samt att hållbara värdekedjor främjas.

1.4 Naturbaserade klimatlösningar och minskade utsläpp från areella näringar

Naturbaserade klimatlösningar krävs för att minska utsläppen från och öka kolsänkan i ekosystemen, genom dels skydd och restaurering, dels ett mer naturnära bruk av skog, jordbruksmark, hav och vatten. Naturskyddsföreningen ska driva på för funktionella och hållbara lösningar som bidrar till att öka kolsänkan, med respekt för urfolks och lokalsamhällens rättigheter och kunskap.

6.2 En bred, stark och aktiv folkrörelse

Naturskyddsföreningen ska vara en levande folkrörelse där alla som delar vår vision hittar former för sitt engagemang. Vi ska tillsammans stärka, vårda och utveckla engagemanget i hela föreningen, skapa nya former för engagemang samt fånga upp och välkomna nya medlemmar genom ett inkluderande ledarskap.

6.5 Trovärdig och engagerande kommunikation

Naturskyddsföreningen ska påverka samhällsutvecklingen och vara en självklar informationskälla för medier, makthavare, medlemmar och allmänheten. Vi ska tillsammans skapa trovärdig kommunikation med stor genomslagskraft för att sprida kunskap, engagera och bilda opinion.

Vad kan vi hjälpa er med?

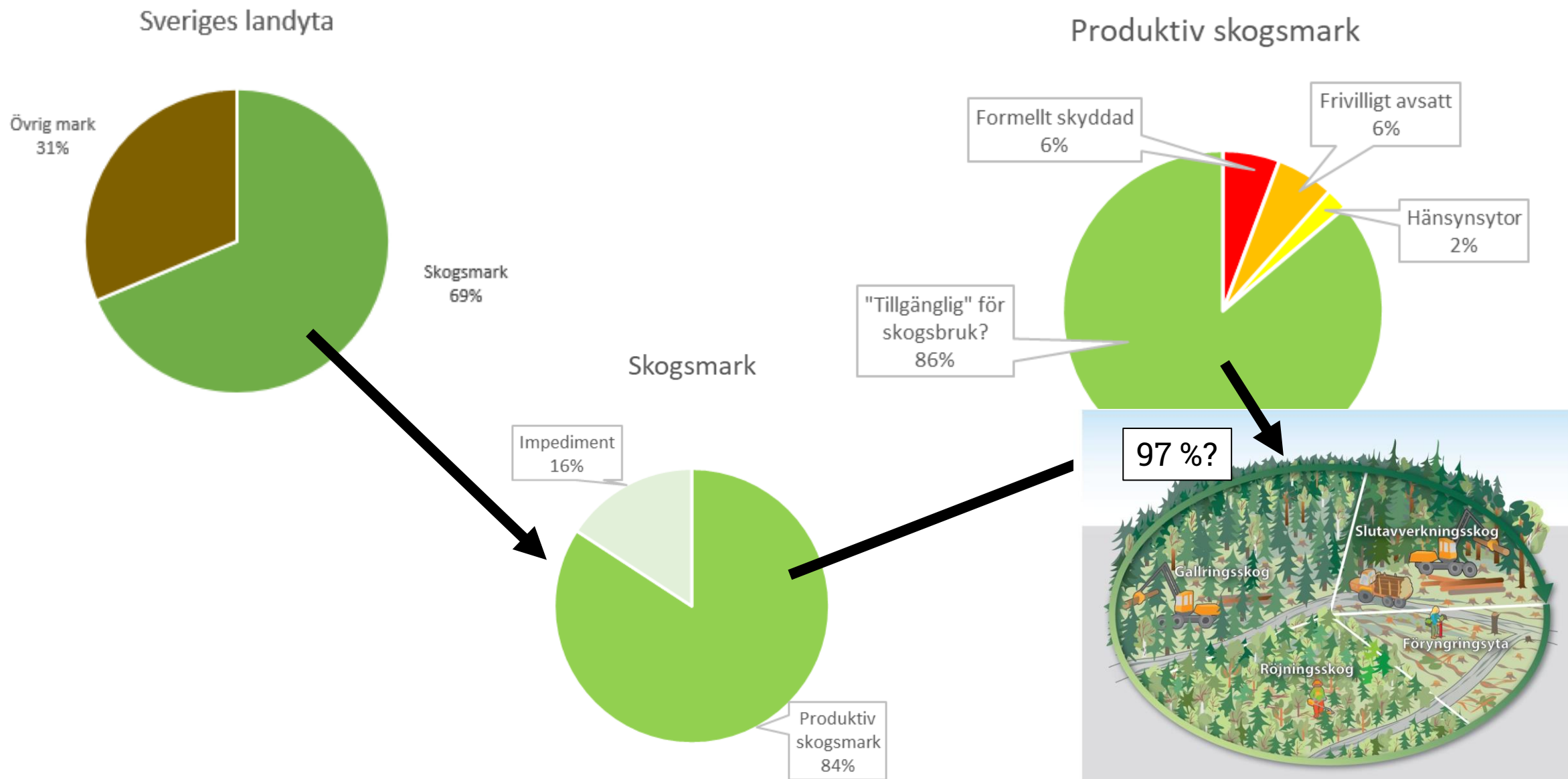
- Bollplank/svara på frågor
- Ta fram stöd - handledningar, insändarmallar m.m
- Kolla på texter, t ex debattartiklar, FSC-klagomål, överklagan
- Medverka i olika evenemang (prata skog)
- Lyfta frågor, internt/externt (värdefullt för oss också, vi har inte koll på allt...)
- ????? (Vad finns det för behov?)

Obs på:

- Vi hinner inte alltid...
- Det är en styrka när saker drivs lokalt!
- Vissa frågor behöver man motionera om (verksamhets-/policydanande)

Skog och brukad skog - en stor del av den svenska naturen

Naturskyddsföreningen

~~Skal skogen skyddas eller brukas?~~

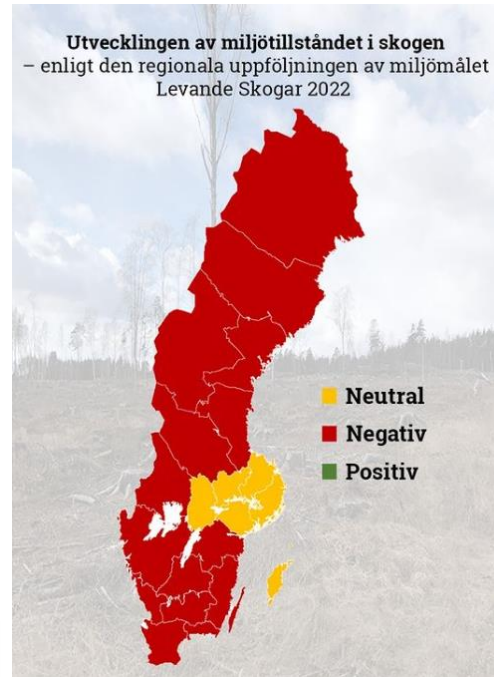

Hur får vi en hållbar förvaltning
av skogslandskapet?

Nuvarande förvaltning av skogen är inte hållbar

Skogsstyrelsen:

Naturvårdsverket:

SKOG	KOD	Svenskt namn	ALP		BOR		CON	
			2013	2019	2013	2019	2013	2019
	9010	taiga	↓	↓	↓	↓	×	×
	9020	nordlig ädellövskog			↑	●	×	●
	9030	landhöjningsskog			×	×		
	9040	fjällbjörkskog	●	●				
	9050	näringsrik granskog	↓	×	↓	×		
	9060	åsbarrskog			↓	↓		
	9080	lövsumpskog			×	×	×	×
	9110	näringsfattig bokskog			↑	●	×	●
	9130	näringsrik bokskog			↑	●	×	●
	9160	näringsrik ekskog			↑	×	×	×
	9180	ädellövskog i branter			×	×	×	×
	9190	näringsfattig ekskog			×	×	×	×
	91D0	skogsbevuxen myr	●	●	●	●	×	●
	91E0	svämlovskog	●	●	×	×	×	×
	91F0	svämädellövskog			×	×	×	×

Når vi målet?

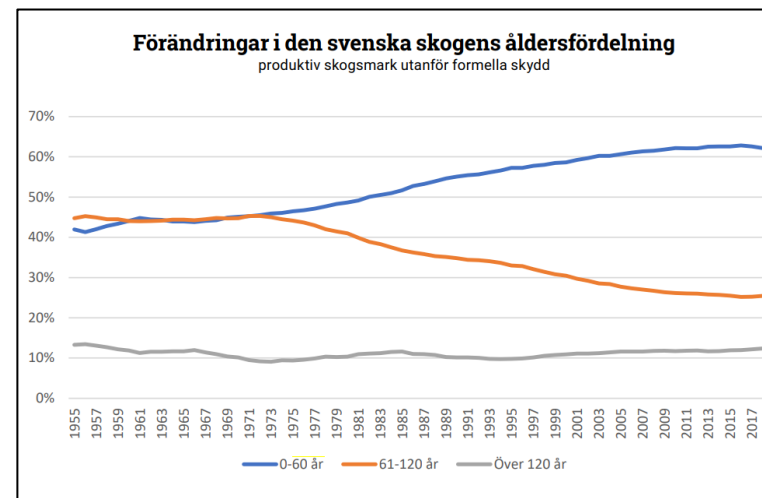
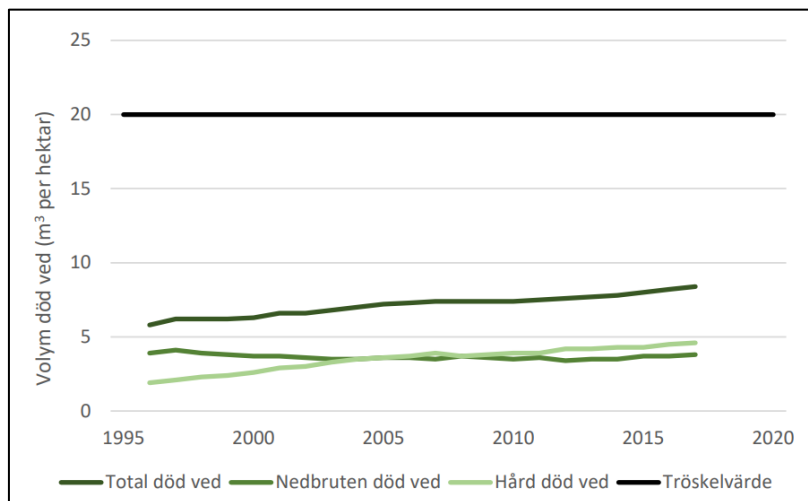
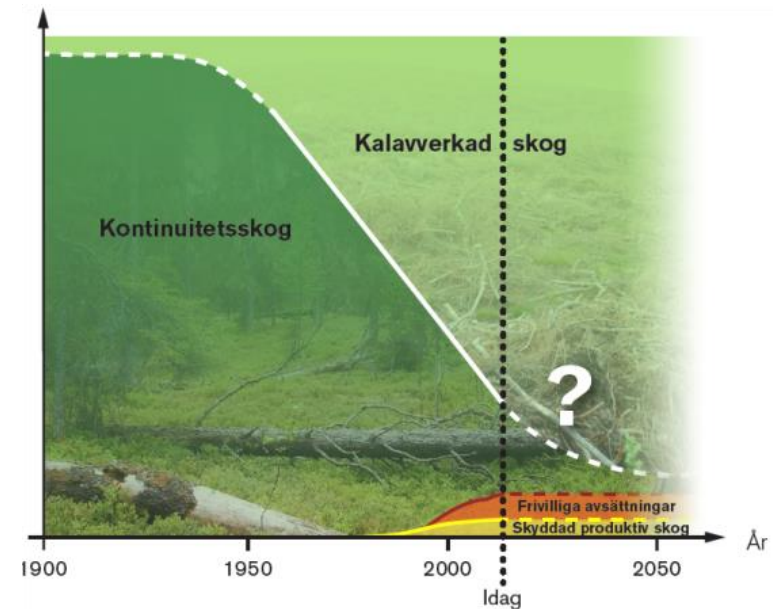
Åtgärder som genomförs ger positiva effekter, men är inte tillräckliga. Förlust av naturvärden som inte går att återskapa är ett allvarligt problem. Att skapa en funktionell grön infrastruktur brådskar och klimatförändringarna gör arbetet extra viktigt. I dag saknas tillräckliga styrmedel för att säkerställa bevarad biologisk mångfald i skogen och för att vidmakthålla skogens ekosystemtjänster över tid.

Utvecklingen i miljön är negativ.

Bara i alpin region finns skogliga naturtyper med gynnsam bevarandestatus.

En viktig, men försämrad, livsmiljö

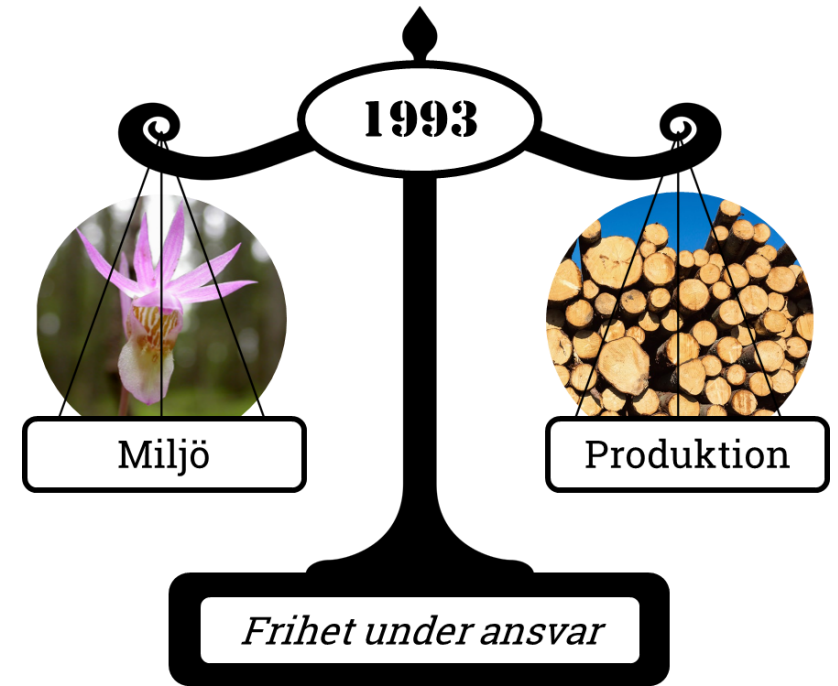
- Skogslandskapet har genomgått stora förändringar!
- Skogen innehåller mer än hälften av Sveriges arter
- Drygt 50% av rödlistade arter är knutna till skogslandskapet
- Avverkning största hotet mot skogslevande arter
- 394 arter påverkas direkt negativt av trakthyggesbruket
- Förlust och fragmentering av livsmiljöer ett centralt problem
- Livsmiljöer hinner inte återskapas innan skogen avverkas igen

Sedan 1950 har lavrika betesmarker minskat med 70%.

Skogspolitiken har inte funkat

- Har inte löst miljöproblemen i skogen - miljötillståndet försämras
- Låga och "slöa" lagkrav...
- ...dessutom bristande tillämpning
- ...trots skarpare marknadskrav
- Och trots nya krav genom:
 - EU
 - Miljöbalken-> inte fullt implementerade i skogen

Staten

Marknaden

Vad behöver göras?

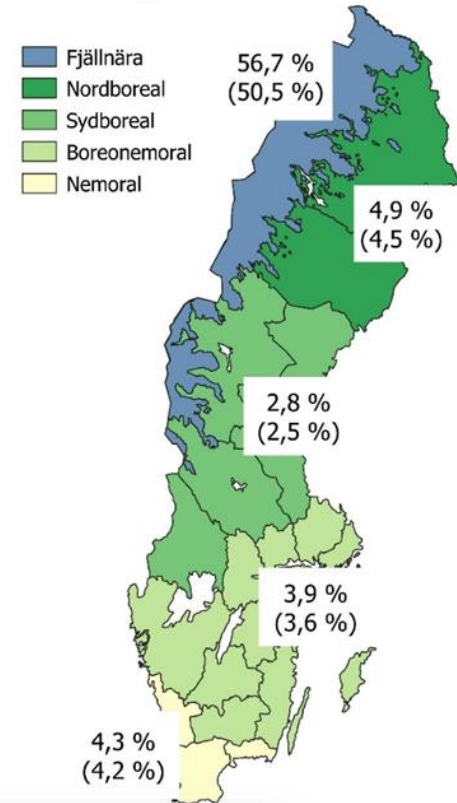
Utökat skydd

- Minst 30 procent av ursprungliga livsmiljöer måste skyddas.
- Prioritet skogar med höga naturvärden.
- Stort restaureringsbehov för att återskapa höga naturvärden.
- Saknas nationella mål för skydd

Formellt skyddad skog per naturgeografisk region 2020-12-31

- Andel skyddad skogsmark av total skogsmark
- Andel skyddad produktiv skogsmark av total produktiv skogsmark (inom parentes)
- Utan överlapp mellan former

Ny behovs- och bristanalys för bevarande av skog med höga naturvärden

Syfte

Projektet ska analysera och klargöra hur stora arealer skog med höga naturvärden som behöver bevaras respektive återskapas¹ för att slå vakt om naturligt förekommande arter och naturtyper i enlighet med det skogs-politiska miljömålet² respektive miljö kvalitetsmålen³ Levande skogar och Ett rikt växt och djurliv.⁴

Klar juni 2024

Former	Arealer i hektar		Andel av skogsmarken	
	Produktiv skogsmark	Skogsmark totalt	Produktiv skogsmark*	Skogsmark totalt
Formellt skyddad skog	1 313 200	2 350 400	5,7%	8,7%
Frivilliga avsättningar	1 323 100	1 323 100	5,6%	4,7%

* Olika källor används för areal produktiv skogsmark vilket resulterar i något skilda andelar

Tabell 4. Formellt skyddad skogsmark och frivilliga avsättningar (SCB 2020).

Vad behöver göras?

Omställning av skogsbruket

- Varierade skogsekosystem kräver varierade skogsbruksmetoder.
- Princip för naturnära skogsbruk
 - Efterlikna **naturliga störningsdynamik**.
 - Bevara **naturliga processer och funktioner**.
 - Bevara **strukturell komplexitet**.
 - Bevara **naturlig trädslagssammansättning**.
 - **Landskapsperspektiv**.
 - Införliva ny **kunskap och erfarenheter**.

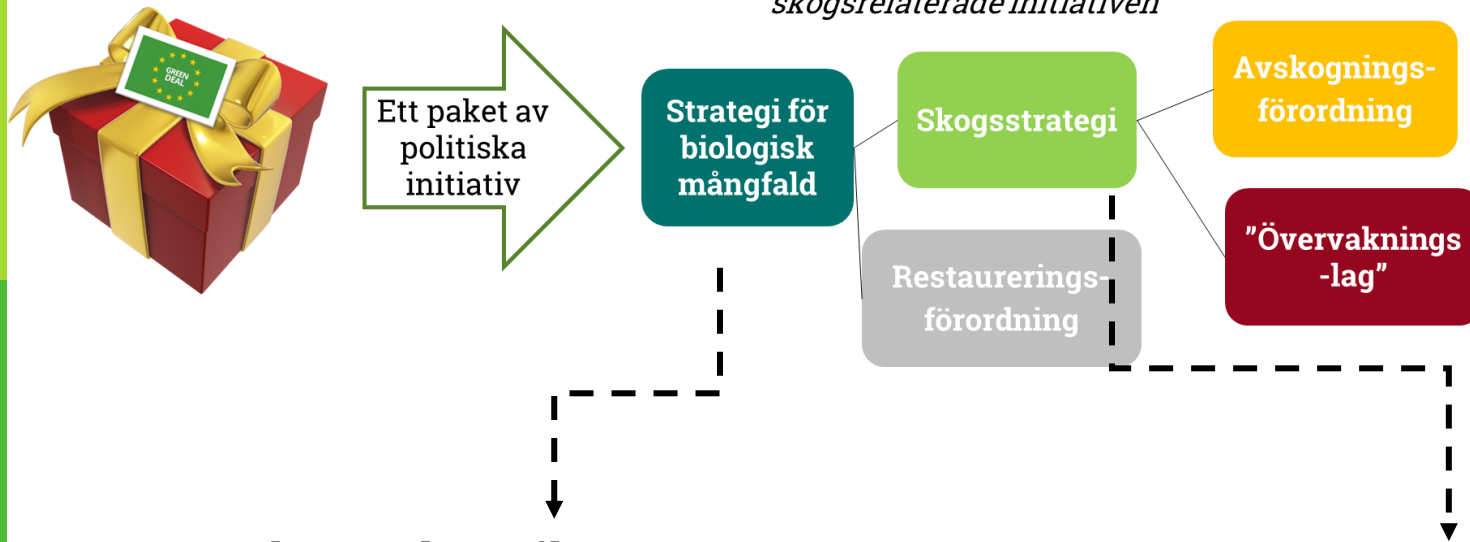
Naturnära skogsbruk – en del av EU:s gröna giv

"Vi föreslår en grön omställning för alla, för att förbättra människors välbefinnande och för att kunna lämna över en frisk planet till kommande generationer."

Frans Timmermans, EU-kommissionens förste vice ordförande

Några av de skogsrelaterade initiativen

Understryker vikten av ett hållbart skogsbruk som en naturbaserad lösning för att bekämpa klimatförändringarna, och efterfrågar "biodiversitetsvänliga" skogsbruksmetoder

"The EU forest strategy for 2030 echoes this commitment and defines closer-to-nature forest management as a set of practices to ensure multifunctional forests by combining biodiversity goals, carbon stock preservation and timber-related revenues."

EU och naturnära skogsbruk

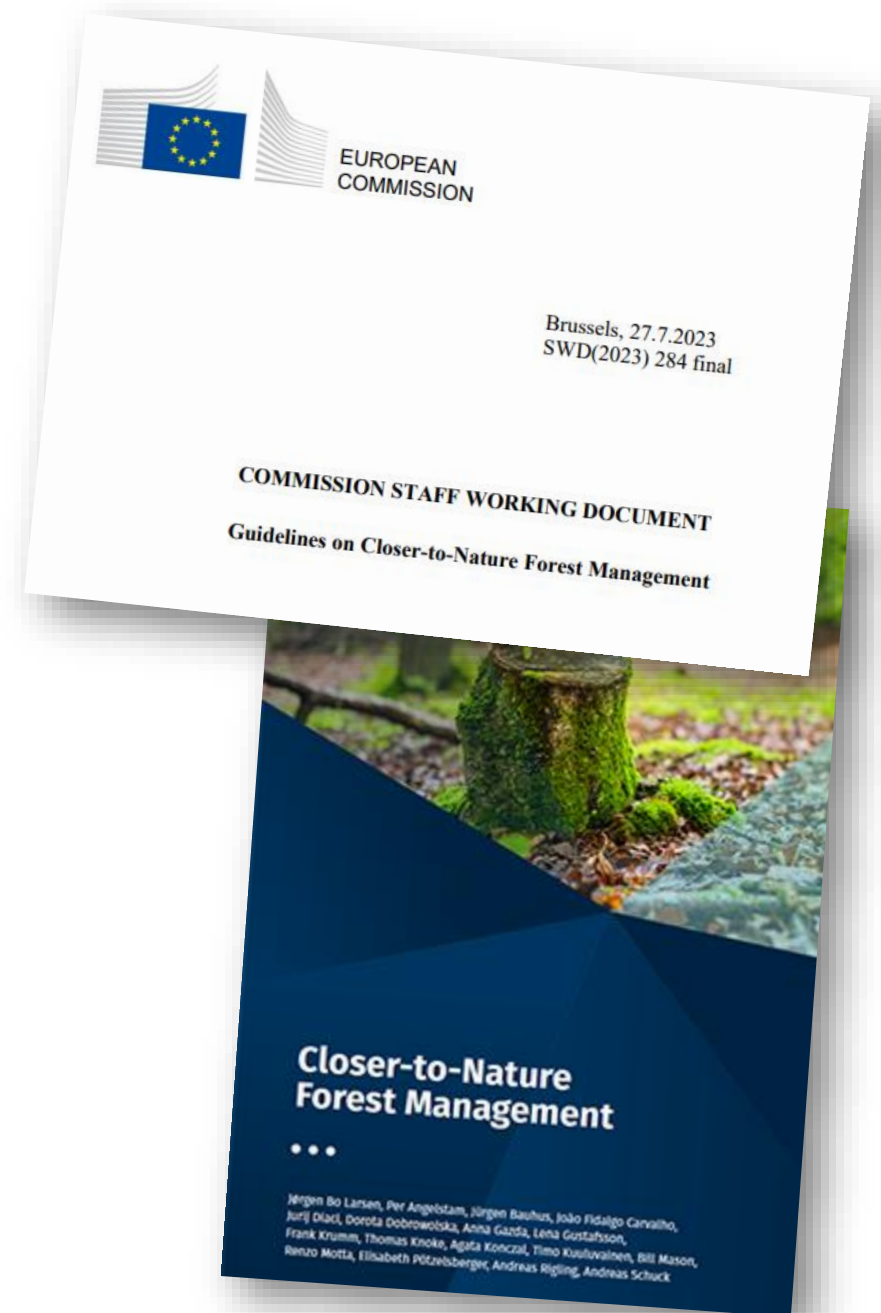
General principles:

1. learning from and permitting natural processes to develop
2. maintaining the heterogeneity and complexity of forest structures and patterns
3. integrating forest functions at different spatial scales
4. using a variety of silvicultural systems based on natural disturbance patterns of the region
5. low-impact timber harvesting with equal attention being paid to what is retained in the forest and what is removed, thus preserving habitats, forest soil and forest microclimates

Main objectives:

Closer-to-nature forest management serves as an accelerator for biodiversity restoration, biodiversity conservation and forest resilience to climate change based on two main objectives:

1. increasing structural complexity
2. promoting natural forest dynamics

EU:s riktlinjer för naturnära skogsbruk

- Uppdelade på biogeografiska regioner
- Boreal region mest relevant för Sverige, riktlinjerna har skrivits av Sverige + Finland
- Några problem i boreal skog:
 - Till stor del ung, likåldrig och likformig skog
 - Naturlig förnygring används i liten utsträckning
 - Naturhänsyn otillräcklig
 - Utbredd markberedning
 - Påverkan på renbetet och samerna
- Exempel på förtydliganden för boreal skog:
 - Naturlig förnygring och inhemska trädarter i första hand
 - Inga kemiska bekämpningsmedel (vissa undantag)
 - Gödsling bara vid obalans i näringsförhållanden
 - Markberedning bara i exceptionella fall, minsta möjliga markpåverkan
 - Behövs mer olikåldrig skog, både på bestånds- och landskapsnivå
 - Skyddade områden behövs också

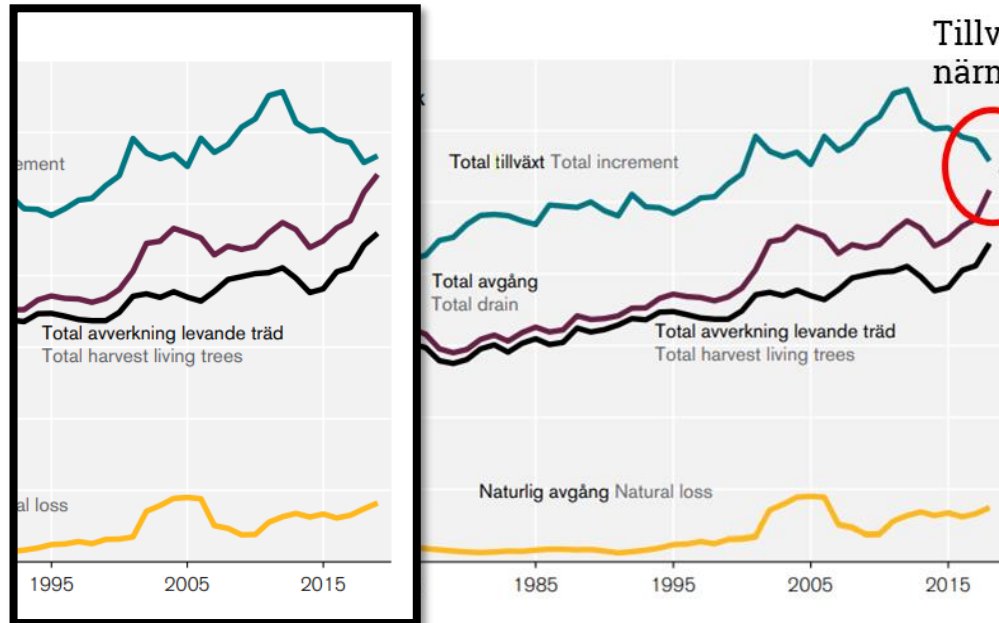
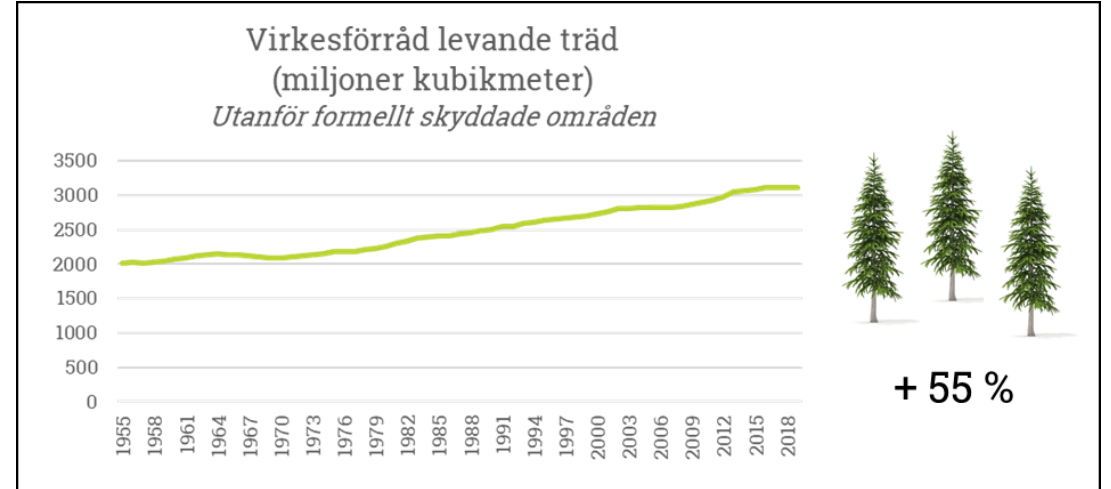
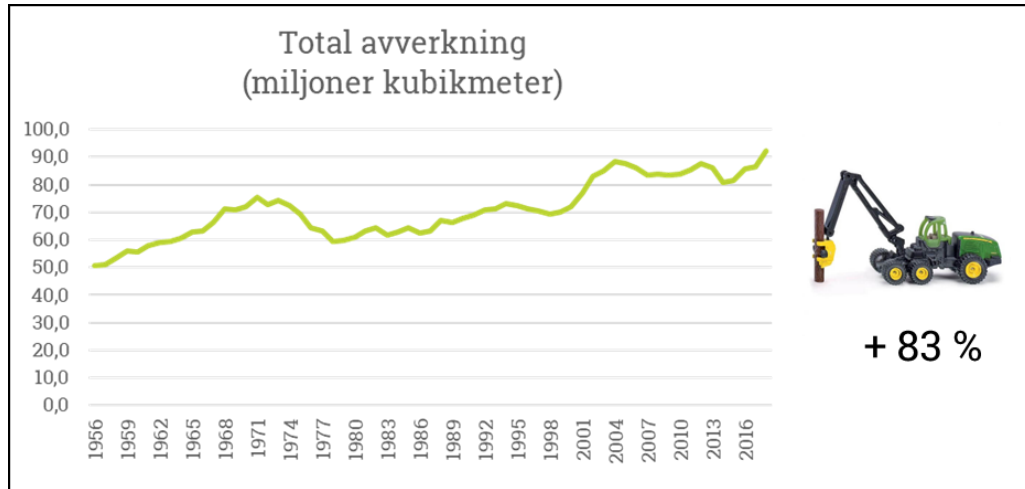

Möjligheter med ett naturnära skogsbruk

- Bevara biologisk mångfald och fortsätta leverera ekosystemtjänster.
- Klimatanpassning av skogen.
- Underlättar brukande med olika målsättningar.
- Möta ökade krav på hållbart producerad råvara.
- Skapar bättre förutsättningar för andra näringar med bas i skogen.

Det är inte bara frid och fröjd med virkesproduktionen heller

40 procent av ungskogen i norra Sverige är skadad visar ny inventering

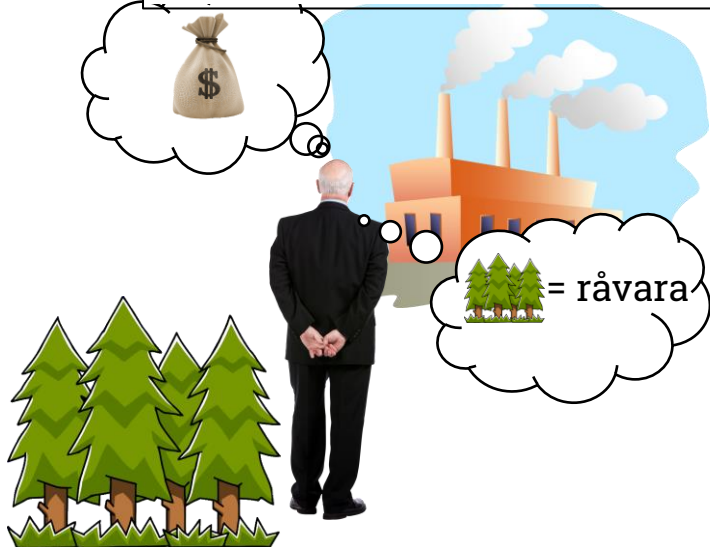
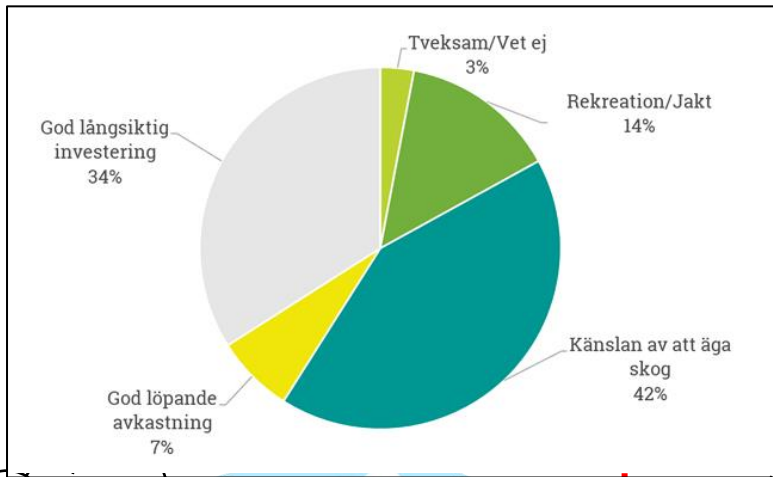
Pressmeddelande - 20 december 2022

Granbarkborren har dödat 5 miljoner kubikmeter skog 2022

Sverige • Granbarkborren har dödat 32 miljoner kubikmeter skog sedan den sommaren 2018. Bara i år har 5 miljoner kubikmeter gått förlorad – vilk

Miljardnota kan hota Finland när kolsänkan kollapsar

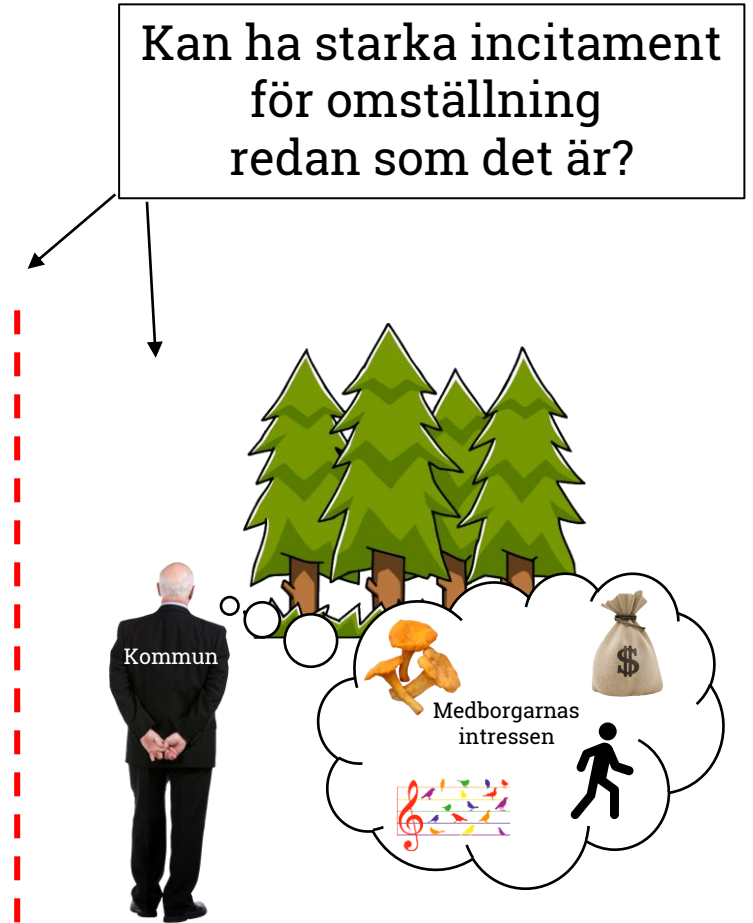
Det är skillnad på skogsägare och skogsägare

Skogsägare som äger industri

Enskilda skogsägare

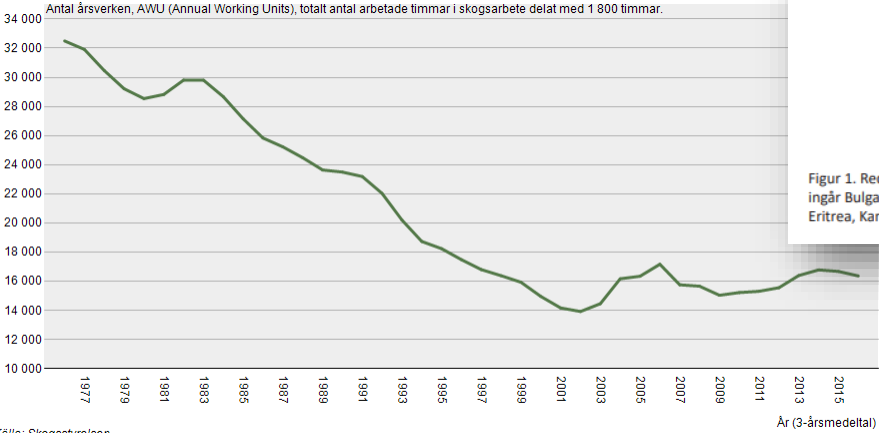
Allmänna ägare

Vad ger bäst inkomst och sysselsättning?

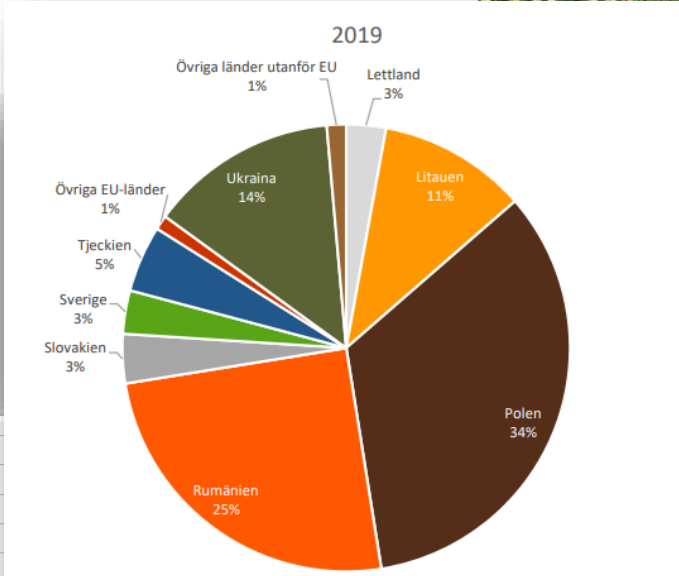
Skogsägarna deppar om lönsamheten

Sveriges drygt 300.000 enskilda skogsägare blir allt mindre nöjda med lönsamheten. Men många lockas ändå att fortsätta investera i mer skog.

Publicerad: 13 december 2022, 07:14

Källa: Skogsstyrelsen

Figur 1. Redovisning av andel säsonganställda per nationalitet 2019. I kategorin "Övriga EU-länder" ingår Bulgarien, Italien, Storbritannien, Tyskland och i "Övriga länder utanför EU" ingår Afghanistan, Eritrea, Kamerun, Nepal, Sydafrika, Swaziland och Thailand.

VI SAMLAR SKOGENS MÅNGBRUKARE FÖR EN BÄRKRAFTIG OCH LEVAND E LANDSBYGD

DUPED

Sweden's industrial forestry model is inflicting damage on its migrant workforce as well as nature

5 June 2023

Written by: Siim Kuresoo

Ekonomiska incitament och styrmedel för ett naturnära skogsbruk

- Ersättning för ekosystemtjänster.
- Skatt för kommersiell markanvändning.
- Avverkningsavgift med återbetalning.

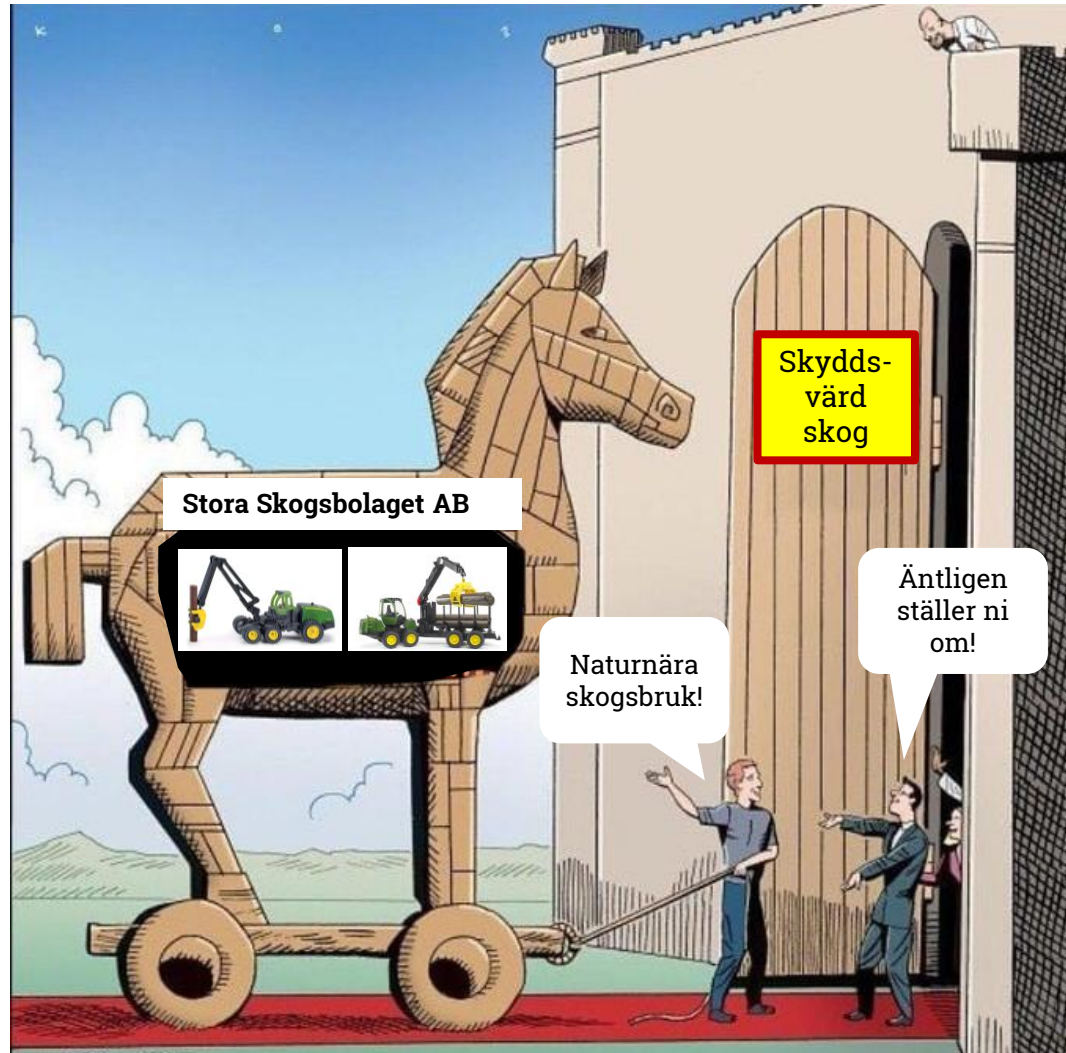
Skogsstyrelsen, Fördjupad utvärdering Levande skogar 2023:

"Förekomsten av marknadsmisslyckanden (...) är en grundläggande förklaring till att miljöproblem uppstår i skogsbruket.

Den främsta förklaringen till detta är att det finns starka företagsekonomiska incitament i form av virkespriser som styr mot ett produktionsinriktat skogsbruk och svaga eller inga incitament att inrikta verksamheten mot andra skogliga nyttigheter, som till exempel biologiska mångfald"

Finns det risker med naturnära?

- FSC-krav på ytterligare 5% - "flexibla potten"

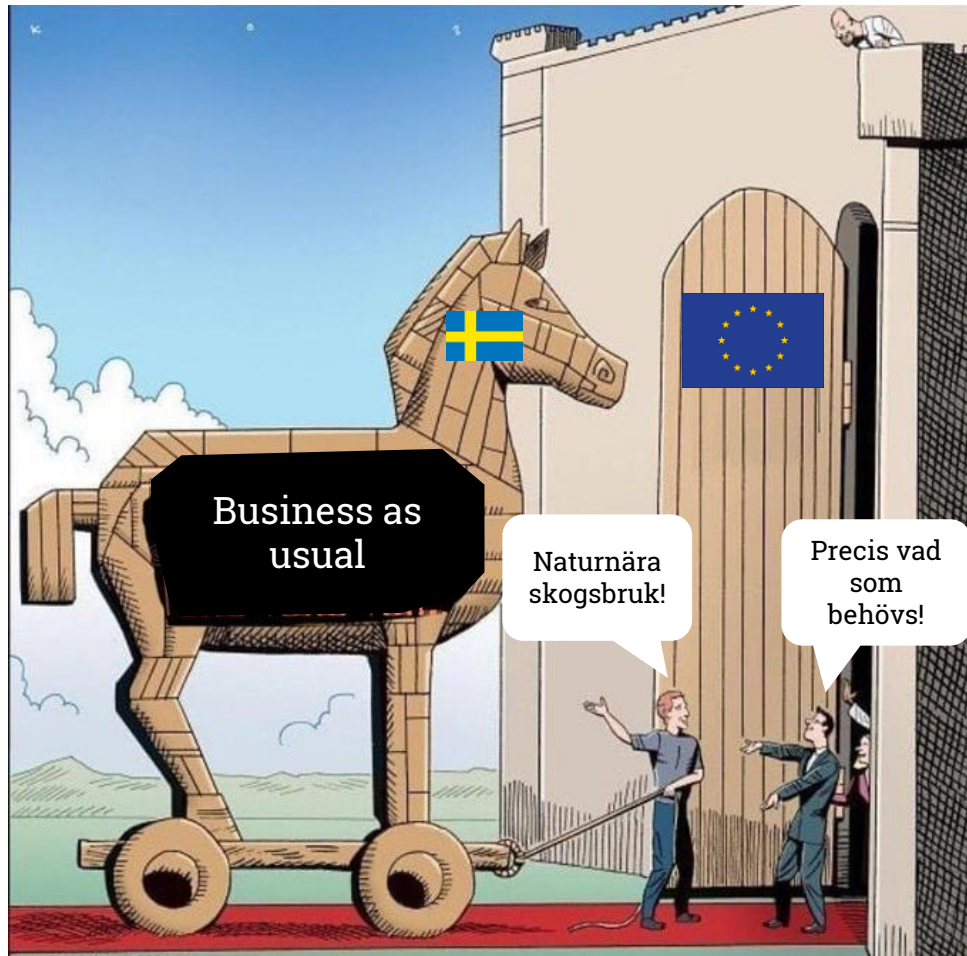

Observation i revisionsrapport Holmen Skog:

"Det finns ett övergripande måltal för frivilliga naturvårdsavsättningar om 5% vilket innebär en klar minskning jämfört med dagens nivå (7,1%)"

"Att målstyra en minskning av frivilliga avsättningar är förknippat med risk att områden med utvecklade naturvärden påverkas negativt"

Finns det risker med naturnära?

”Vi vill att konceptet naturnära skogsbruk raderas.”
Så skrev statsminister Stefan Löfven (S) till EU-kommissionens ordförande – för att stötta svenska skogsindustrin.

- Svensk definition av naturnära skogsbruk på gång

Hyggesfritt respektive naturnära skogsbruk

Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket har fått i uppdrag att utveckla förutsättningarna för hyggesfritt skogsbruk och att föreslå en definition av naturnära skogsbruk. Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2023.

- Nuvarande regering försvagade EU-kopplingen i uppdraget?

Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket ska också föreslå en definition av naturnära skogsbruk som tar hänsyn till de jämställda målen om produktion och miljö, samt i relevanta delar om lämpligt, beaktar det förslag till vägledning av naturnära skogsbruk som för närvarande utvecklas av EU-kommissionen enligt meddelande Ny EU-skogsstrategi för 2030 (COM (2021) 572. [följ hur definitionen tas fram inom EU](#). Vid genomförande av uppdraget ska myndigheterna på lämpligt

Det händer grejer!

Svenska Naturskyddsföreningen

WEBBINARIUM

Skogs nätverksträff: Naturnära skogsbruk och lokal påverkan

Datum: 28 november 2023 • 19.00–20.30
Plats: Digitalt ONLINE, Digitalt - länk skickas

Mer om evenemanget →

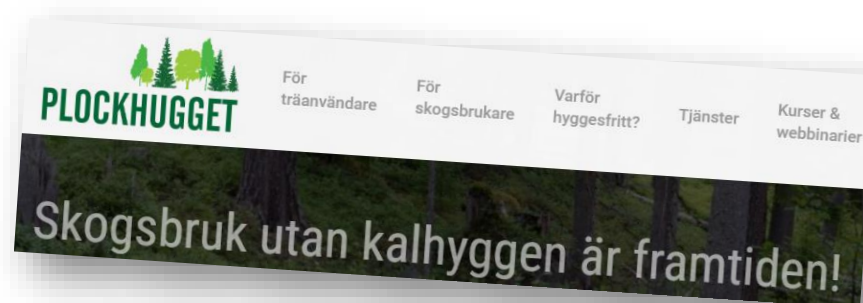
Anmälan stänger kl 14 samma dag!

NYHETER

Skogsmässa på Ritz: "Det är nödvändigt att ställa om skogsbruket"

PUBLICERAD: 2023-09-17 09:00

PLOCKHUGGET

För träanvändare För skogsbrukare Varför hyggesfritt? Tjänster Kurser & webinarier

Skogsbruk utan kalhyggen är framtiden!

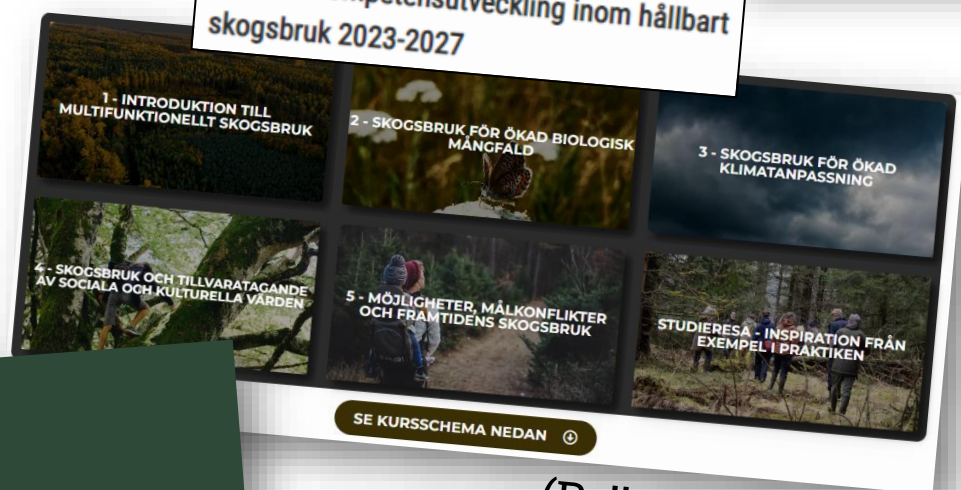
Naturskyddsföreningen Norrbottens län

HEM GAMMELSKOG OCH NATURSKOG SKOGSKURSER 2023 NYHETER MER INFORMATION OCH

Ytterligare ett steg mot ett hyggesfritt Luleå!

Publicerat av Marie Karlsson den 5 oktober, 2023

Stöd för kompetensutveckling inom hållbart skogsbruk 2023-2027

1 - INTRODUKTION TILL MULTIFUNKTIONELLT SKOGSBRUK

2 - SKOGSBRUK FÖR ÖKAD BIOLOGISK MÅNGFALD

3 - SKOGSBRUK FÖR ÖKAD KLIMATANPASSNING

4 - SKOGSBRUK OCH TILLVARATAGANDE AV SOCIALA OCH KULTURELLA VÄRDEN

5 - MÖJLIGHETER, MÅLKONFLIKTER OCH FRAMTIDENS SKOGSBRUK

STUDIERESA - INSPIRATION FRÅN EXEMPEL I PRAKTIKEN

SE KURSSCHEMA NEDAN

(Brännatjärnen)

NATURNÄRA SKOGSBRUK I TIVEDEN

Hem Bakgrund Naturnära Skogsbruk Nytt projekt På gång Kontakt

Stärka statens roll som föregångare i hållbart skogsbruk

Skogsstyrelsen ska i samarbete med Sveaskog AB, Statens fastighetsverk och Sametinget stärka statens roll för ett hållbart skogsbruk och utveckla alternativa brukningsmetoder som tar större hänsyn till tillgången på renbete i det renskötselområde som ligger på statlig mark.

Redovisas 30 november!

Länk kommer komma i nyhetsbrev för skogs nätverket!

Svenska Naturskyddsföreningen

WEBBINARIUM

Ekonomi i det hyggesfria skogsbruket

Datum: 23 november 2023 • 19.00–20.30
Plats: Digitalt
Hur är det egentligen med ekonomi i ett skogsbruk utan kalhyggen? Går det att bruka

Mer om evenemanget →

Gillar du skog? Gå med i Skogs nätverket

Skogs nätverket är ett nätverk för dig som gillar skog. I nätverket arbetar vi för att bevara skyddsvärd skog och för en ny, hållbar skogspolitik.

- Regelbundna nyhetsbrev (8-10st/år). Info om vad som händer, viktiga saker på gång.

**Ida vill gärna ha tips på vad ni eller andra gör!
Maila: ida.svartholm@naturskyddsforeningen.se**

- Digitala och fysiska nätverksträffar:
 - 28/11 kl 19-20.30: Digital träff med tema kommuner och naturnära skogsbruk. Ligger i kalendern och anmälan stänger kl 14 samma dag.
 - Slutet av januari: Digital träff om skogsjuridik.